

Kate használata Typst szerkesztőjeként

PCLinuxOS Magazine - 2026. október

Írta: David Pardue (kalwisti)

A Typst-barát szerkesztőkről szóló sorozatom befejezéseként azt terveztem, hogy a [typst-preview.nvim](#) örvéen a [Neovim](#)-ről írok. Mivel a Neovim-et nem ismerem, tanulmányoztam a beépülő modul rendszerét és zavarosnak találtam, és arra jutottam, hogy ez a tanulási görbe túl meredek számomra. Helyette a Kate felfedezése mellett döntöttem, mivel emlékeztem, hogy több Typst-felhasználótól is pozitív nyilatkozatot olvastam róla. Lenyűgözött, hogy Kate milyen simán kezeli a Typst fájljaimat.

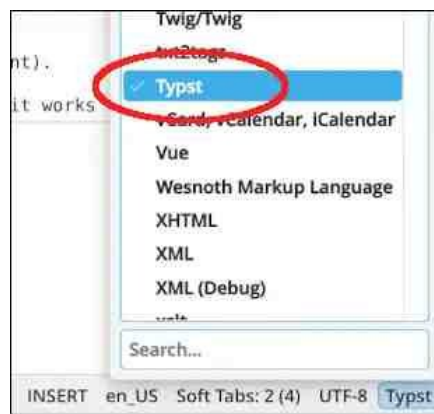
Mivel nem találtam leírást a Kate Typst-szerkesztőként való használatáról, ezért az általam követett folyamatot dokumentáltam. Remélem segít az eszközökkel működő munkafolyamat kialakításában.

A Kate (**KDE Advanced Text Editor**) önmagát a „KDE szövegszerkesztője programozóknak”-ként [határozza](#) meg. Több okból is ajánlható a Kate; gyors, könnyű, és valószínűleg alpból telepítve van a KDE Plasma rendszeredre. Az alkalmazás nagymértékben testre szabható, és szintaxiskiemelést, kódkiegészítést, valamint fejlett szerkesztési lehetőségeket kínál. A Kate

beépített terminál-támogatása van (a Konsole widgeten keresztül), valamint opció az Open Document szerkezete megjelenítéshez. Támogatja a programozási nyelvek széles skáláját – beleértve a Typst-et.

A Typst szempontjából egyik előnye, hogy rendelkezik LSP (**L**anguage **S**erver **P**rotokoll) támogatással – a [Tinymist](#) számára – alpból. (A Typst-nál a Tinymist a preferált LSP.) Az LSP az olyan a fejlesztőeszközök számára, mint a Kate, a VS Code, a Vim, az Emacs stb. szabvány a nyelvspecifikus szolgáltatásokkal (ú.n. nyelvi szerverekkel) való kommunikációra. Az LSP alapvető jellemzői közé tartozik az automatikus kiegészítés, a szintaktikai formázás és a figyelmeztetések, vagy hibák jelzése. Ha több részletre vagy kíváncsi, olvasd el Ansh Arora cikkét az Open Science Labs [blogjában](#) (2025).

Ez a módszer a helyi Typst-fájlok szerkesztéséhez Kate-et, a Tinymist integrált nyelvi szolgáltatást és egy külön PDF-megtekintőt

(külső előnézeti alkalmazásként) használ. Az előnézet aszinkron, azaz nem valós idejű, de a Kate-ben szerkesztést után elmentve a fájlt, a PDF automatikusan frissül.

Előfeltételek

Helyi telepítésű Typst a pre-built binárisból (ver. 0.15.1, 2026. július 17.). A telepítési módokról kérlek, nézd át a korábbi oktatóanyagaimat ([2026. szept.](#) és [2024. dec.](#)).

(*Opcionális, de ajánlott*) Tinymist nyelvi szerverének helyi telepítése a Typst számára. A Tinymist telepítése és beállítása Typst fájlok szerkesztése során elérhetővé tesz néhány „finomságot”, például az automatikus kiegészítést (kódkiegészítés, vagy javaslat), a kódnavigációt, az eszköztippeket az egérmutatón stb.. Bár a Tinymist telepítése nem nehéz, külön részben tárgyalom, mert többlépcsős folyamat, amit eddig nem ismertem.

Kate. 2026. szeptember közepi verziója a 26.08.01 (Plasma 6.7.5 alatt).

A **ktexteditor-bővítmények** csomag (*PCLinuxOS alatt alapértelmezetten telepítve van*).

PDF-néző (mint az Okular, Evince, Atril, stb.).

Megjegyzés Kate nem KDE Plasma rendszer alá történő telepítéséhez: kísérletként telepítettem Kate-et a PCLinuxOS MATE rendszeremre, hogy lássam, mennyi Plasmával kapcsolatos csomagot von be függőségként. Körülbelül 40 KDE-csomag, vagy könyvtár kellett: letöltve 27 MB, ami a telepítés után 115 MB lemezterületet foglal el.

Ahogy az várható volt, Kate megjelenése, témája a MATE-ban nem koherens, de a szerkesztő normálisan teljesített a teszttem során.

A követendő lépések

Előzetes beállítások Kate-ben

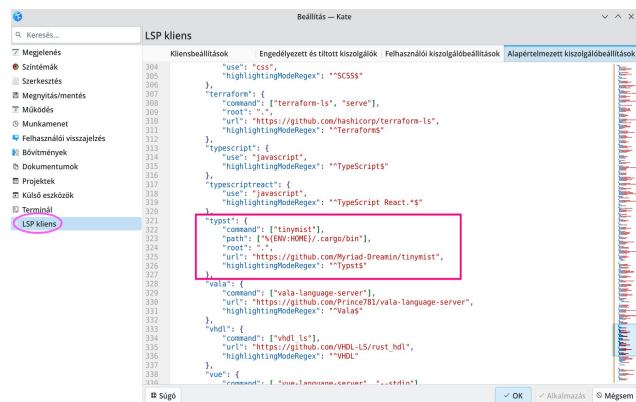
Mielőtt Typst fájl(oka)t szerkesztesz Kate-tel javaslom, szánj egy percet az alábbi beállítások ellenőrzésére. Segítenek gördülékenyebbé tenni a szerkesztési munkameneteket.

A **Bővítmények**-et illetően a menüben a **Beállítások** → **Kate beállítása** alatt **Bővítmények** résznél ellenőrizd, hogy az alábbi elemek ki vannak-e jelölve, engedélyezve: Dokumentumfa, LSP-kliens, Keresés és csere, Terminál.

LSP Client

A Beállítások → Kate beállítása menüben az **LSP kliens** résznél az **Alapértelmezett kiszolgálóbeállítások** résznél menj le (a programozási nyelvek listája ábécé sorrendben van), és ellenőrizd, hogy van-e „typst” bejegyzés. Az “url” mezőnek a GitHub-on a Tinymistre kell mutatnia (ahogy az alábbi képernyőképen látható):

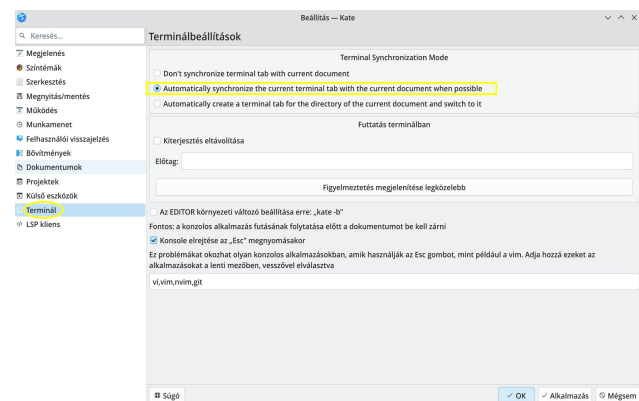
Terminálbeállítás (opcionális)

Ha akarsz beállíthatod, hogy indításkor, vagy amikor egy új dokumentum kap fókuszot a Kate beépített terminálja az aktív dokumentum könyvtárába lépjen be. Ha ez az opció nincs engedélyezve, akkor minden útvonalbeállítást kézzel kell elvégezni a Terminálban.

A működés megváltoztatásához a **Beállítások** → **Kate beállítása** alatt a **Terminal** résznél kattints az „Automatically synchronize the terminal with the current document when possible” előtti jelölőre.

Kate használata Typst szerkesztőjeként

(Másik lehetőség, hogy a Kate alsó tálcáján a jobb gombbal a **Terminál** gombra kattintasz, és kiválasztod a **Beállítások** gombot.)

A Tinymist nyelvi kiszolgáló telepítése

Ahogy említettem, a Tinymist telepítése és konfigurálása elérhetővé tesz néhány IDE-specifikus funkciót, például az automatikus kiegészítést, a kódnavigációt és az eszköztippeket egérmutatónál (bizonyos Typst-funkciók fölé mozgatva). A Kate a Tinymist számára alapértelmezett konfigurációval rendelkezik. Ehhez azonban előbb telepíteni kell a Tinymist binárisát, és el kell helyezni a \$PATH-ban.

Ez a folyamat nem nehéz, de több lépésből áll.
Én majd végigvezetlek rajta.

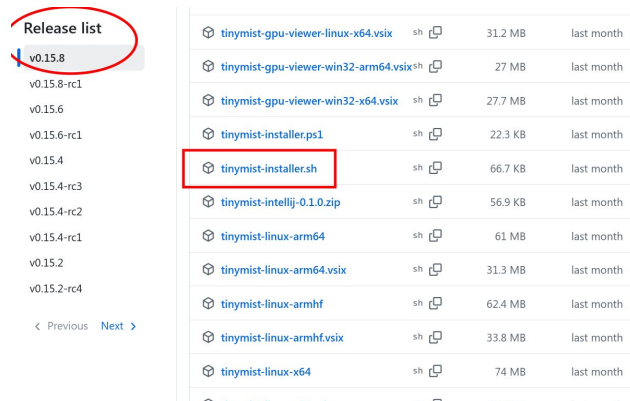
Tipp: a Tinymist nyelvi szerver telepítése **opcionális**. Vannak felhasználók akik értékelik az így kapott extra IDE-funkciókat, míg mások az automatikus kiegészítést és az eszköztippeket zavarónak találhatják. Javasolom, hogy telepítsd a Tinymist-et, és nézd meg, segíti-e a munkafolyamatot. Ha nem tetszenek a Tinymist funkciói, később eltávolíthatod.

Ha úgy döntesz, hogy **nem** telepítéd a Tinymist-et, a Kate és a Typst jól működik anélkül is. A Typst fájljait szokásosan szerkesztheted; a Typst CLI hibaüzeneteket jelenít meg a Kate **terminálpaneljén**, ha bármilyen kódolási hibát követnél el. Egy figyelmeztető üzenet jelenik meg a Kate **kimeneti** paneljén, hogy Tinymist “failed to find server binary 'tinymist'”, de nyugodtan eltekinthetsz ettől az üzenettől.

Először menj el a **Myriad-Dreamin's** GitHub **oldalra**, ami Tinymist oldalt szolgáltatja.

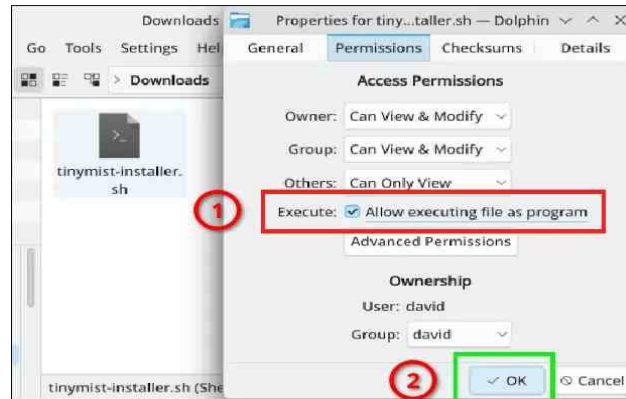
(**Myriad-Dreamin** egy fejlesztő, Typst-közösség megbecsült tagja.)

Kattints a **Kiadások** hiperhivatkozásra a lap jobb oldali oszlopában. A jelenlegi kiadás (2026. szeptember közepén) a 0.15.8-as verzió. Görgess le a **Assets** részhez ezután kattints a „Show all 172 assets” hivatkozásra. Görgess le, amíg meg nem találsz a „**tinymist-installer.sh**” nevű fájlt.

A letöltéshez kattints a fájlra. Az „.sh”

kiterjesztés jelzi, hogy a fájl shell szkript. Kezdd azzal, hogy végrehajthatóvá teszed a szkriptet. A DE fájlkezelőjével navigálj arra a könyvtárra, ahová a fájlt mentetted és kattints rá jobb gombbal. Az **Jogosultságok** lap előrehozásához kattints rá, majd jelöld be a **Végrehajtás**

melletti négyzetet.

(Alternatív megoldásként a parancssoron keresztül is végrehajthatóvá teheted a shell szkriptet. Nyiss Terminált, vagy Konsole-t, és add ki a következő parancsot: „**chmod +x tinymist-installer.sh**”).

Ezután a szkriptet futtatva telepítsd a Tinymist-et. A szkript elég ügyes, mindent elrendez, ami a „fedő” alatt van. Felismeri, hogy milyen platformon vagy, lekéri a megfelelő archívumot a Tinymist GitHub oldaláról, majd kicsomagolja és telepíti a bináris fájlokat a **~/local/bin** könyvtárba. Hozzáadja a könyvtárat a \$PATH-hoz úgy, hogy hozzáadja a megfelelő sort a shell profilodhoz.

A telepítő szkript futtatásához nyiss terminált,

vagy konzolt és írd be „**./tinymist-installer.sh**”. (A szkript futtatásához nem kell root-jog. Ne felejtse el a „/”-t a parancs elejéhez húzzáfűzni.)

A telepítés folyamata és a terminálüzenetei valahogy így néznek ki:

```
[david@pclos-darkstar ~]$ cd Downloads
```

```
[david@pclos-darkstar Downloads]$ ls
tinymist-installer.sh*
```

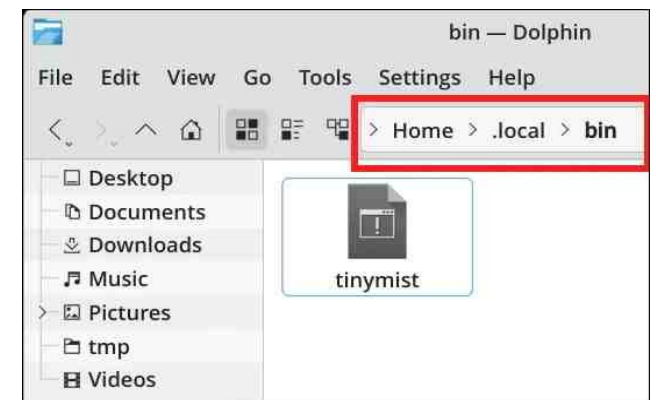
```
[david@pclos-darkstar Downloads]$ ./tinymist-
installer.sh
```

```
downloading tinymist 0.15.8 x86_64-unknown-linux-gnu
```

```
installing to /home/david/.local/bin
tinymist
```

```
everything's installed!
```

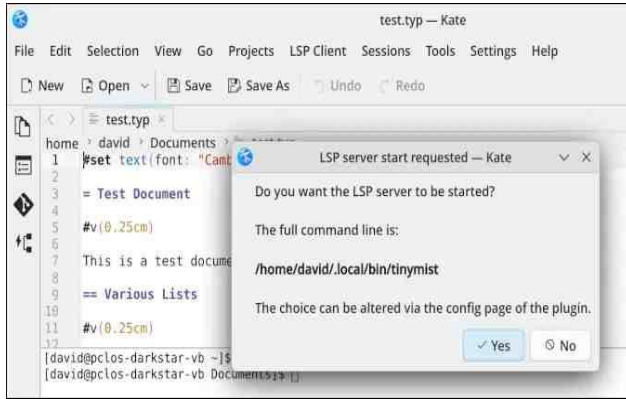
A PCLinuxOS-ban a szkript Tinymist-et a

~/local/bin könyvtárba telepíti:

Indítsd újra a Kate-et és nyisd meg a Typst-

fájlot, így a Kate érzékeli a Tinytist binárisát. Egy ablak ugrik fel megkérdezve, akarod-e

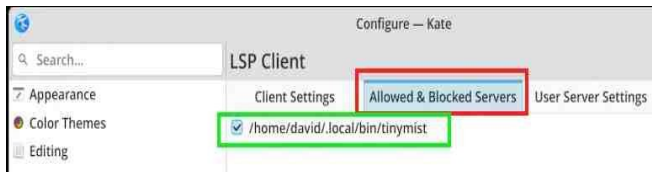

elindítani az LSP-szervert.

Kattints a „Yes”-re. Ezután ellenőrizd, hogy működik-e a Tinytist nyelvi szervere. Nézz rá a Kate **Output** ablakára; A képernyőképen láthatóhoz hasonló naplót kell látnod.

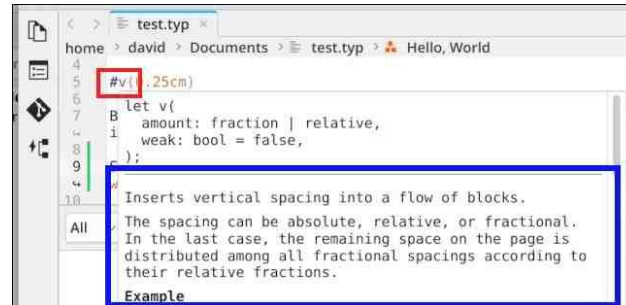
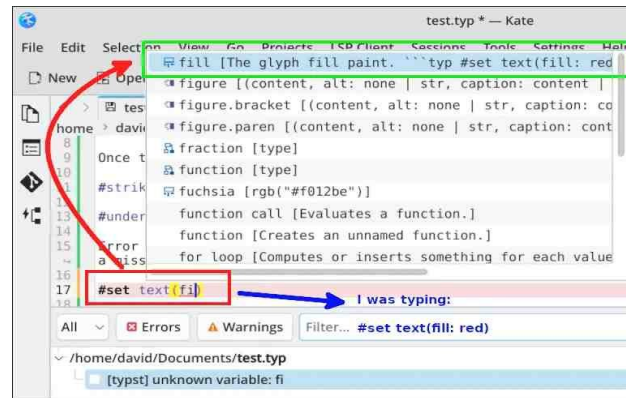
Látni fogod azt is, hogy a Tinytist most már megtalálható az **Engedélyezett és tiltott kiszolgálók** alatt (**Beállítások** → **Kate beállítása** →

LSP kliens).

Egy pillantás a Tinytist finomságaira

A következő két képernyőkép a Tinytist IDE-specifikus tulajdonságait illusztrálja. Az első az automatikus kiegészítést mutatja működésében;

a második az eszköztippet az egérmutató alatt.

Kezdjük a szerkesztést!

Nyisd meg a Typs-forrást Kate-tel.

(Opcionális) Ha a dokumentum egy könyvtárban van a hozzá tartozó képfájlokkal és az elemeket fa formában szeretnéd látni, a **File** → **Open Folder** menüt válaszd.

A Kate beépített termináljának használatához előbb készíts egy PDF-fájlt a **typst compile your-filename.typ** parancs segítségével.

Nyisd meg az így készült PDF-et Okular-ral (külön ablakban az asztalon). Hagyd a PDF-nézőt nyitva az asztalodon.

Lépj vissza a Kate beépített termináljához és add ki a **typst watch your-filename.typ** parancsot.

Valami ilyet kell látnod.

**watching main.typ
writing to main.pdf**

[00:18:30] compiled successfully in 50.28 ms

A **typst watch** parancs figyeli a bemeneti fájlt és a függőségei változásait és automatikusan újrafordítja a PDF-et.

Amikor szerkesztettél a Kate-tel és mented a forrásfájlot, a PDF automatikusan frissül.

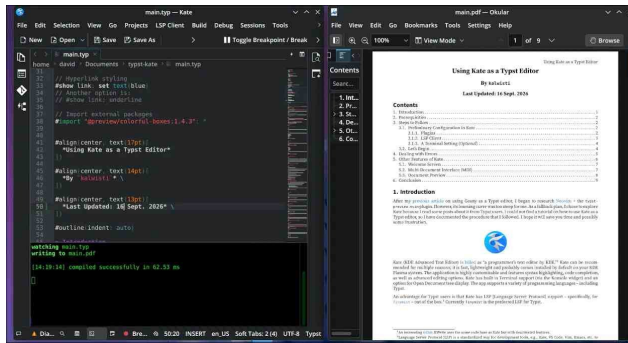
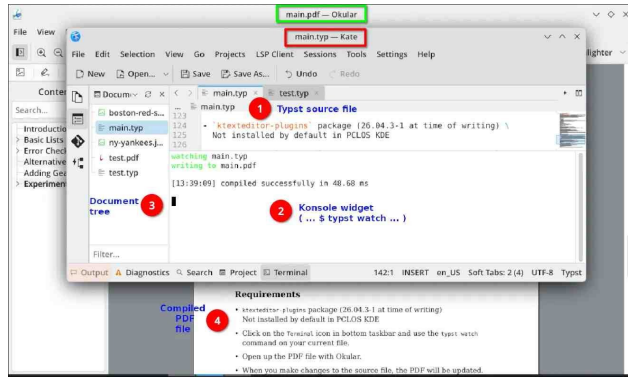
Vagyis, két önálló ablak van nyitva (egy aszinkron előnézettel):

1. a Kate (a nyitott Typst source fájllal)

2. Okular (megjelenítve a lefordított, létrehozott PDF kimenettel)

A következő képernyőkép mutatja az elrendezés

kinézetét. (Szükség szerint váltogathatsz az ablakok között, vagy egymás mellé teheted az

ablakokat.)

Hibakezelés

A hibaüzenetek formája egy kicsit más lehet attól függően, hogy a Kate alsó paneljei közül melyik aktív. A **Terminál** panel megjelenített hibaüzeneteit a **Typst CLI** generálja, miközben a **Diagnosztika** panelének hibaüzeneteit a Tinyquist nyelvi szervere adja.

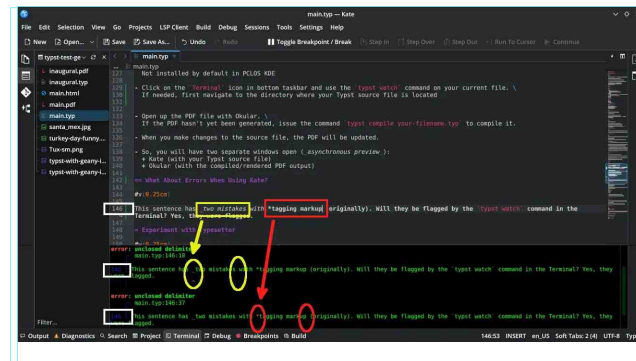
Tipp: ha telepítetted a Tinyquist-et, a Kate **Diagnosztika** panelje a Kate **Terminál**

paneljének üzenetével egy időben mutatja a hibaüzeneteket. Kedved szerint bármelyik panelt kiválaszthatod figyelésre – vagy oda és vissza ugrálhatsz közöttük.

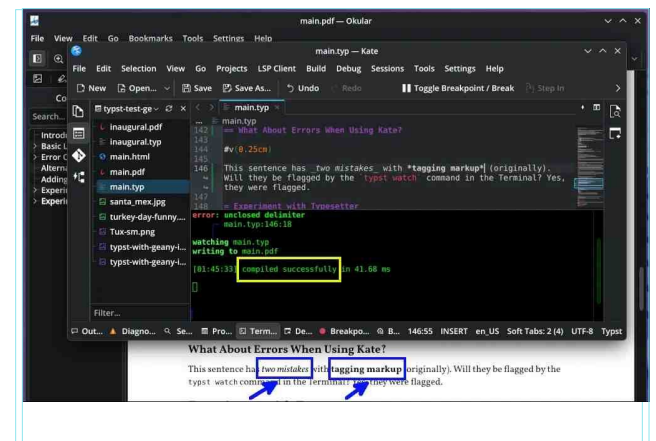
Hibaüzenetek Typst CLI-n keresztül (a Kate Terminál paneljén)

Ha Typst forrásfájlodban szintaktikai hibát vétesz, a PDF nem fordul le. Ekkor ellenőrizheted a Terminál kimenetét (ahol a Typst CLI fut) a problémával kapcsolatos részletes hibaüzenetekért és a javítás módjáért. A próbák során azt találtam, hogy a Typst CLI egy kicsit több részlettel szolgál, mint a Tinyquist nyelvi szervere.

A következő példában két záró jelölés hiányzik. (A Typst forrásfájlban „**_two_mistakes_**” és „***tagging markup***” olvasható). Azt az üzenetet kaptam, hogy „**compiled with errors**”, de a CLI kimenete segítőkészen mutatja a hibás sor számát (és a karakterek helyét).

Amikor a két hibát kijavítottam és mentettem a Typst forrásfájlját, a forrásfájl PDF-fordítása

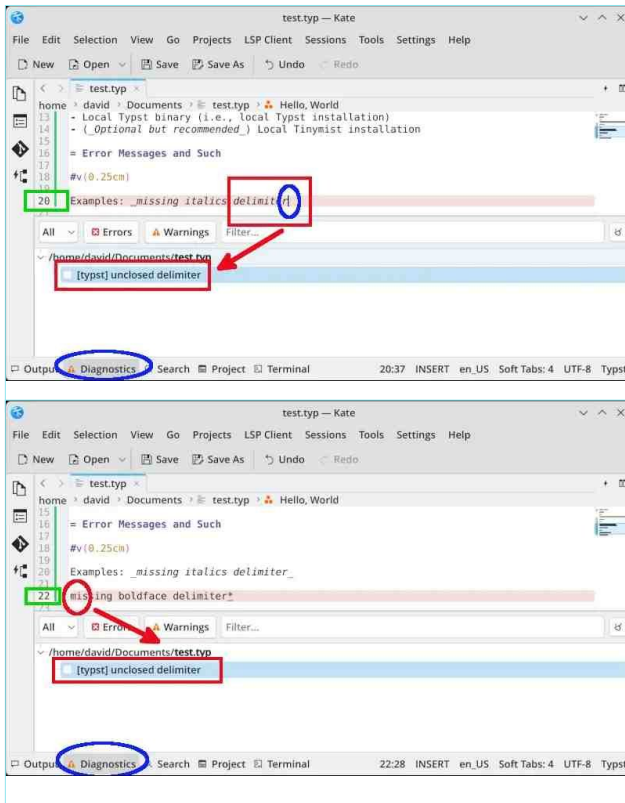
sikerral megtörténik.

Hibaüzenetek a Tinyquist-től (Kate Diagnosztika paneljén)

A következő példában két jelölő elválasztó hiányzik. (A Typst forrásfájljában „**missing italics delimiter**” és „**missing boldface delimiter**” olvasható.) A Diagnosztika panel az aktív, mivel a szerkesztéskor azt választottam, hogy a Tinyquist hibaüzeneteit fogom nézni.

Ahogy látható, a Tinyquist hibaüzenetei a Typst CLI-hez képest kevésbé részletesek. A Tinyquist riaszt, hogy lezáratlan jelölések vannak; de nem mutatja meg a pontos sorszámot, ám a sort rózsaszínnel kiemeli a Kate fő szerkesztő sávjában. (következő oldal)

A Kate további tulajdonságai

A Kate-nek számos, felfedezésre érdemes tulajdonsága van. A *The Kate Handbook* (kézikönyv) kiváló támasz, részletes információkkal szolgál, amit az F1 funkcióbillentyű lenyomásával, vagy a **Súgó** → **Kate kézikönyve** menüponton keresztül lehet elérni.

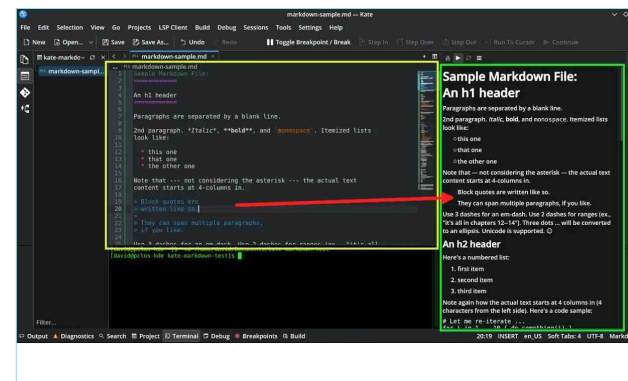
Dokumentumelőnézet

Noha a technikai részletek elég távol állnak tőlem, megpróbálom elmagyarázni, hogy ez a funkció miért hiányzik jelenleg a Typst-fájlok esetén. A valós idejű dokumentumelőnézethez

írni kell egy külön **Kparts**-néző bővítményt. A Kparts egy KDE komponens technológia, ami lehetővé teszi alkalmazásoknak dinamikusan betöltődő modulok beágyazását és használatát különböző funkciók elérése érdekében, mint a dokumentum nézése, vagy szerkesztése.

Ezt a bővítményt a Typst-hez **még nem írták meg**, ezért jelenleg nem lehetséges a valós idejű előnézet. Ugyanakkor, ha készül Typst-néző bővítmény, az valószínűleg a Markdown Viewr Kpart-hoz hasonlítani fog (lent látható akcióban).

Tipp: jelölő nyelvű (markdown) fájlok Kate-ben való megtekintéséhez a **markdownpart** csomagot telepíteni kell a PCLinuxOS tárolójából.

Végkövetkeztetések

Typst-fájlok szerkesztése Kate-tel élvezetes tapasztalat. A **Geany** + **Typst**-nél jobban kedvelem és talán még jobban mint a **VSCodium** és **Typst** kombót. Ha kedvenc asztali környezeted a Plasma, akkor javaslom, próbáld ki a Typst-fájlok szerkesztését Kate-tel. Könnyen le-het, hogy sokkal hatékonyabbnak

fogod találni, mint a VS Code-dal, vagy VSCodium-mal szerkesztést.

Bizonytalan vagyok a TinyMist autókiegészítés hasznosságát illetően. Kicsit tovább akarok kísérletezni vele, mielőtt döntenék. Az ódzkodásom abból ered, hogy hozzászóltam, ha bizonytalan vagyok bizonyos szintaxisok kérdésében, az **online dokumentációt** nézem meg. Ha úgy döntesz, hogy nem telepítetted a TinyMist nyelvi kiszolgálót, akkor letöltheted a Typst 0.15.1 verziójához kiadott dokumentáció **nyomtatható verzióját** (PDF, 692 o., 26 MB) és offline tanulmányozhatod.

A magazine just isn't a magazine without articles to fill the pages. If you have article ideas, or if you would like to contribute articles to the

PCLinuxOS Magazine,
send an email to:
pclinuxos.mag@gmail.com

We are interested in general articles about Linux, and (of course), articles specific to PCLinuxOS.